

Ångerröstning 1985-2018

Svenska väljare som har förtidsröstat kan gå till vallokalen på valsöndagen och avge en så kallad ångerröst (9 kap. 14 § vallagen). Om den tidigare rösten finns i vallokalen, får väljaren ångerrösta först sedan hen har fått tillbaka fönsterkuvertet som innehåller de tidigare avgivna rösterna. I de fall då den förtida rösten inte har hunnit fram till vallokalen före valsöndagen, makuleras kuvertet med förtidsrösten istället vid ett senare tillfälle i samband med räkningen av de så kallade onsdagsrösterna, om det i röstlängden finns en notering att väljaren redan röstat i sin vallokal på valdagen (Ångerröstningen noteras i vallokalernas protokoll med ett överstruket P).

I tabellen nedan har vi sammanställt statistik över antalet ångerröster som avgivits i svenska val under perioden 1985-2019. Statistiken är hämtad från flera olika håll, främst utredningar och erfarenhetsrapporter. Resultaten visar att ångerröstning har blivit vanligare under de senaste tre valen. I samband med 2018 års val ångerröstade fler än 10 000 väljare.

Att väljarna har möjligheter att ångra sin röst är kontroversiellt. I mer än trettio år har systemet med ångerröstning ifrågasatts. Huvudargumenten för att behålla ångerröstningen är att det slutgiltiga valresultatet så långt det är möjligt ska avspegla väljaropinionen på valdagen. Omständigheter med relevans för röstningsbeslutet kan hinna ändras mellan en tidigt lagd förtida röst och valdagen. Huvudargumenten för att ta bort möjligheten är att ångerröstningen tar stora resurser i anspråk för valadministrationen, att ångerröstningen riskerar att bidra till att försena rösträkningen, och att det ändå – historiskt – varit relativt få väljare som ens känt till eller använt sig av möjligheten att ångerrösta.

Tabell 1 Ångerröstning i svenska riksdagsval 1985-2018 (antal).

	1985	1988	1991	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2018
Antal ångerröster	2 836	1 905	1 448	i.u.	1 136	i.u.	1 188	5 290	7 352	10 195

Källa: Statistiska centralbyråns serie "[Allmänna valen](#)". Uppgifter om ångerröstning för valen 1985, 1988 och 1991 är hämtade från SOU 1994:30 s. 265. Uppgifter från 2003- är hämtade från Valmyndighetens erfarenhetsrapporter, exempelvis Valmyndighetens [rapport 2011:1](#) och Valmyndighetens rapport "[Erfarenheter från valet 2018](#)". Statistiken för 2006 saknar uppgifter från fyra län. Statistiken för 2018 saknar uppgifter från tre kommuner. I Europaparlamentsvalet 2019 ångerröstade 2 921 personer. I folkröstningen om euron 2003 ångerröstade 530 personer.